

Kod adı: Müslim

**Hərəm müdafiəçisi Şəhid Seyyid
Mustafa Musəvi barədə xatirələr**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Şəhidlərin Rəbbinin adı ilə

Şəhid Seyyid Mustafa Musəvi, (döyüş adı ilə Müslim) 22 mart 1995 -ci ildə İranın Qum şəhərində dünyaya gəlmişdir. O, iki il ərzində Hz. Zeynəb (s.ə) və Hz. Rüqəyyə (s.ə)-ın müqəddəs həyətlərini qorumaq məqsədilə Səudiyyə Ərəbistanının himayəsində olan İŞİD terrorçularına qarşı mübarizə aparmışdır. 20 aprel 2015 -ci il tarixində Suriya, Dəra bölgəsindəki Bəsri əl-Hərir əməliyyatında şəhid olmuşdur. Onun pak cəsədi 9 aylıq həsrətdən sonra vətənə qaytarılmışdır.

محمد مصطفیٰ موسوی

Mündəricat:

1-ci hissə	5
Fərqli övlad: Mustafa	8
Məhrəm və naməhrəm məsələləri	11
Məktəb vaxtları	13
Ən gözəl xatirəm	14
Dini təhsil	15
Fəal və çalışqan	16
Həyalı və utancaq	17
Dini fəaliyyətləri	18
Sadə və qənaətcil	21
Anaya ehtiram və qayğı	23
Səsi hələ də qulağımdadır	24
Onun qədrini bilmədim	25
O, sionistlərlə mübarizənin aşiqi idi	27
Mübarizə arzusu	30
Sabah əməliyyatı özüm idarə edəcəyəm	35

<i>Axı, bu əmanətdir necə geri çəkilmə?</i>	36
<i>Üçü də şəhid oldu</i>	38
<i>Silahdaşının xatirəsindən</i>	39
<i>Şəhidlik duası</i>	40
<i>Bəlkə şəhid oldun</i>	41
<i>Şəhidlik qoxusu</i>	42
<i>Şəhid olacağını heç düşünməmişdim</i>	43
<i>Həsrət dolu aylar</i>	45
<i>İntizar</i>	47
<i>İntizar sona çatdı, Mustafa geri qayıtdı</i>	49
<i>Qardaşının xatirələri</i>	51
<i>O, arzusuna çatdı</i>	56
<i>Yerim çox rahatdır, niyə narahat olursan?</i>	57
<i>Əgər istəsələr, dəvət edərlər</i>	61
<i>Əbədi sakin</i>	62
<i>Mustafa və Müctəba</i>	63
<i>Eyni adlı şəhid dostları barədə xatirə</i>	66
<i>Mustafa hələ də burdadır</i>	72
<i>Şəhid Əlirza Məhəmmədinin anası danışdı...</i>	75
<i>Əli Əkbər və Mustafa</i>	77
<i>Şəhidin əl yazmaları:</i>	83

1-ci hissa

2016-cı ilin Yanvar ayında, Əfqanıstanlı Fatimiyyun dəstəsindən olan və müqəddəs məkanların müdafiəçisi olan bir şəhidin cənazəsi, 9 aylıq ayrılıqdan sonra ailəsinin həsrətinə son qoyaraq Quma qaytarıldı. Bu şəhid, 18 yaşından etibarən Həzrət Zeynəb (s.ə) və Həzrət Rükəyyə (s.ə) hərəmlərini müdafiə etmək üçün Suriyaya yollanmış və 20 yaşında «Bəsri əl-Hərir» əməliyyatında şəhadətə çatmışdı. Şəhidin anası Zeynəb Sədat Musəvi Qum şəhərində yaşayır. O, belə deyir: Mən Əfqanıstanlıyam, amma İranda böyümüşəm. 1979-cu ildə inqilab zamanı Quma köçdük, bütün övladlarım Qumda dünyaya gəlib. Söhbətimizin səbəbinin Seyyid Mustafa olduğunu dərhal anlayır. İlk andan şəhid övladı haqqında danışmağa başlayır və deyir:

“İnanırsınızmı, xanım? Mən Mustafanı özüm belə yaxşı tanıya bilmədim. Onun davranışlarını, dostlarını və fəaliyyətlərini xatırlayanda, deyirəm ki, necə bir incini itirmişəm.” İrana köç etdikləri çətin günləri xatırlayır və o vaxtları belə izah edir: “O zaman həyat yoldaşımın anası ilə bir evdə yaşayırdıq. Çoxlu çətinliklərimiz vardı. Qəm-qüssəmi yalnız Allaha deyirdim. Bir gün çox narahat idim, evdən çıxdım. Heç bir qohumum, tanışım yox idi. Həzrət Məsumə (s.ə)-ın hərəminə getdim. Hər dəfə həyat mənim üçün daraldıqda, Həzrət Məsumə (s.ə) ilə dərdləşirdim.” Anaları, atalarının işdə olduğu vaxtlarda onları böyüdü. Hamısı Əhli-Beyt (ə) kölgəsində və ananın fədakarlığı ilə yetişib. Ana, həm ata rolunu oynayıb, həm də ana. O deyir: “Balaca uşaqlarla həyatın öz çətinlikləri vardı və Allahdan başqa heç kəsimiz yox idi ki, ruzimizi versin.”

Fərqli Övlad: Mustafa

O, Allaha şükür edir ki, əlhəmdülillah, bütün övladları yaxşıdır, amma aralarında Mustafa tamamilə fərqli idi. Həm məktəbdə oxuduğu illərdə, həm də dini təhsil almağa başladığı dövrdə digər uşaqlardan seçilirdi. “Oğlum olduğu üçün demirəm, amma həqiqətən çox yaxşı uşaq idi. Cümə günləri səhərlər Nüdbə duasını oxuyardı. Dini məclisləri heç vaxt buraxmazdı və tədbirlərdə iştirak etmək üçün çox səy göstərirdi. Ramazan ayında Quran dərslərinə qatılar və sinifin ən yaxşı şagirdlərindən biri olardı. Hətta biz Quran dərslərinə qatılmadığımız üçün çox narahat olardı. Dalaşmağı xoşlamazdı. Öz dərsi və təhsilini fikirləşirdi, heç vaxt məni davranışına görə məktəbə çağırmadılar.¹

Mustafa çox sadıq, qayğıkeş, tərbiyəli və fərqli bir şəxsiyyətə sahib idi. Mustafa çox sakit bir uşaq idi. Danışanda sakit danışdı, danışmayanda isə tamamilə sakit olurdu.²

¹Şəhidin anası

²Şəhidin dostu

Mən heç vaxt onu sübh namazına oyatdığımı xatırlamıram. Öz-özünə oyanar, namazını qılardı. Öz dini vəzifəsini bilirdi və mənim ona xəbərdarlıq etməyimə ehtiyac yox idi. Mühüm dini məsələlərə həssas idi. Şən və enerjili idi. İdmanı sevirdi. Səhər idmanını həmişə ilk olaraq edirdi, onun coşğusu digər uşaqları da həvəsləndirirdi. Həmyaşıdları ilə oynayırdı və bəzən döyülə bilirdi, amma heç vaxt kimisə döyməzdi. Pis əxlaqlı hərəkətləri bəyənmirdi və onlardan çəkinirdi. Uşaqlıqdan namaz qılırdı və həddi-bülüğa çatmazdan əvvəl ibadət edirdi. Namaz qılarkən sözləri düzgün tələffüz etmək üçün dəfələrlə təkrarlayardı. Əks halda, səhv oxuduğunu düşünürdü. Ərəb sözlərini qalın tonda çox təkrarlayırdı ki, düzgün tələffüzü öyrənsin. Sübh namazını böyük kimi yüksək səslə qılardı. Bu günlərdə sübh namazı üçün oyananda, onun namaz vaxtı daha da gözəl olan səsi üçün çox darıxıram...

Vilayətə bağlı idi və Ayətullah Xameneiyə böyük bir sevgi bəsləyirdi. Əgər kimsə ona qarşı hörmətsizlik etmək istəsəydi, dərhal reaksiya göstərər və buna imkan verməzdi. O deyirdi: “Peyğəmbər nəslinə hörmətsizlik etməyin. Biz bir-birimizin qardaşlarıyıq.” Həmişə vilayəti fəqih məqamını müdafiə edirdi.

Bəzən mübahisələrimiz olurdu. Məsələn, mən sevdiyim kanala baxmaq istəyirdim, o isə idman kanalını izləmək istəyirdi. Amma nəticədə Mustafa tez razılaşırdı. Futbola böyük marağı vardı və dostlarından biri onun futbol bacarığının həqiqətən mükəmməl olduğunu deyirdi. Velosiped sürmək, üzgüçülük və futbol onun ən çox sevdiyi üç məşğuliyyət idi.¹

O, haqq-ədalət məsələsinə çox diqqət edirdi və heç kəsi incitmək istəmirdi. Haram-halal məsələlərində də çox diqqətli idi. Ardıcıl olaraq hər şeyin düzgün olması üçün çalışırdı.²

¹Nəql edən: Şəhidin bacısı

²Nəql edən: Şəhidin dostu

Məhrəm və naməhrəm məsələləri

Mustafa məhrəm və naməhrəm məsələlərinə çox həssas yanaşırdı. Evimizə qonaq gələndə qadınlar və kişilər üçün məhrəm və naməhrəm otaqları ayrılırdı. Böyük oğlanlarım evləndikdən sonra bir müddət bizimlə yaşadılar və otaqlarımız ayrı idi. Gəlinlərim evdə olanda kişilər çölə çıxardılar. Seyyid Mustafa evdə qadınların səsinin yüksək olmasına qarşı çox həssas idi və əgər qaydalara əməl edilmirdisə, dərhal xəbərdarlıq edirdi. Əgər gəlinlərimdən biri sakitcə otağa girib kimsənin xəbəri olmadan içəri keçsəydi, Mustafa çox narahat və həssas olardı. O, israrla deyərdi ki, mütləq xəbər verilməlidir ki, evdə naməhrəm bir qadın var.

Bir dəfə qohumlarımızdan biri vəfat etmişdi və Mustafa da cənazə mərasimində iştirak etmişdi. Orada qadınların yas tutma şəkillərini görmüşdü. Mənə dedi: “Ana, onların ailəsi çox pis yas tuturdu.” Səbəbini soruşdum, dedi ki, qadınlar çox qışqırır və səslərini yüksəldirdilər, ümumiyyətlə, heç bir qayda-qanuna əməl etmirdilər. Mən dedim: Oğlum, atalarını itiriblər, dərd çəkirlər, bu təbiidir. O isə təəccüblə soruşdu: Yəni siz də belə edərsiniz? Cavab verdim ki, bəlkə də biz daha pis edərik! Bu sözə əsəbiləşdi və dedi: “Nə pis? Naməhrəm bir kişinin qadının yüksək səsini eşitməsinə necə dözmək olar?” O, kiçik yaşlarından qeyrət və kişilik keyfiyyətlərini hər kəsə göstərirdi.¹

¹Şəhidin anası

Məktəb vaxtları

Orta məktəbdə məktəbin məscidinin açarını daşıyırdı. Əmanətə sadıqlığı və xoşxasiyyəti səbəbindən məktəbin direktoru ondan razı idi və ona tam güvənirdi. Biz isə bütün bu tərifləri və yaxşı işlərini onun şəhadətindən sonra öyrəndik. Heç vaxt öz yaxşılıqlarını dilə gətirməz və bunu nümayiş etdirmək istəməzdi. O, dərslərinə də böyük əhəmiyyət verirdi. Elə idi ki, dərslərində mənim ona əlavə enerji sərf etməyimə ehtiyac qalmırdı. Orta səviyyəli şagird idi. Ev şəraiti də elə deyildi ki, rahat şəkildə dərslərinə hazırlaşa bilsin. Digər övladlarım da məktəbə gedirdilər. Evdəki qarışıqlıq, ailəmizin çox üzvlü olması və evimizin kiçikliyi onun dərslərində mükəmməl nəticələr göstərməsinə mane olurdu.¹

¹Şəhidin anası

Ən gözəl xatirəm

Seyyid Mustafa ibtidai sinifdə sinif yoldaşım idi. Eyni partada otururduq. Onunla bağlı ən gözəl xatirəm Aşura günlərində yaşanmışdı. Birlikdə ehsan paylanan sırada dayanmışdıq. Seyyid Mustafaya pay çatdı, amma mənə çatmadı. O, yeməyə başladı, amma diqqətimi çəkdi ki, yalnız düyü yeyir. Ətli yemək hissəsini mənə saxlamışdı. Dedim: Seyyid can, belə olmaz, bərabər yeməliyik. Gülümsəyərək dedi: “Sən ye, nuş olsun, mən daha yeməyəcəm.” Sonralar anladım ki, o, dostlarını necə də çox düşünürmüş. Onu sonuncu dəfə gördüyümdə üzündə yalnız təbəssüm vardı. Bir müddət sonra şəhadət xəbərini eşitdim...¹

¹Şəhidin dostu

Dini təhsil

O, orta məktəbin üçüncü sinifində təhsilini yarımçıq qoydu və dini təhsil almaq qərarına gəldi. İsfahanlıların idarə etdiyi "Sibtəyn" adlı bir məktəbdə qeydiyyatdan keçdi və dini təhsilə başladı. Mən bundan xəbərsiz idim, çünki heç vaxt etdiyi işlərdən danışmazdı və bunları yalnız şəhid olmasından sonra öyrəndim. Onun müəllimi, Hərəm müdafiəçisi Şəhid Seyyid Məhəmməd Musəvi Nacinin atası Höccətül-İslam Musəvi Naci idi. Müəllimi deyirdi ki, o vaxtdan etibarən Seyyid Mustafa Suriyaya getmək barədə düşünməyə başlamışdı. 2013-ci ilin payızında ilk dəfə Suriyaya getdi. Bu məktəb üç şəhid yetişdirməklə fəxr edirdi: Şəhid Seyyid Mustafa Musəvi, Şəhid Seyyid Müctəba Hüseyini və Şəhid Seyyid Məhəmməd Musəvi Naci.¹

¹Şəhidin anası

Fəal və çalışan

Seyyid Mustafa tənbel deyildi və boş dayanmağa əsla tab gətirə bilmirdi.

O, müxtəlif işlər görmüşdü: inşaat işləri, suvaqçılıq, şəhidlərin xidmətində olmaq (onların xatirələrini yaşatmaq), dini məclislərdə iştirak etmək, Quran dərsləri və dini hökmlərlə məşğul olmaq və s. Heç vaxt bir yerdə uzun müddət qalmazdı və daim aktiv idi. Vaxtını boşa keçirməz, planlı və məqsədyönlü şəkildə hərəkət edərdi. Ramazan ayında həmişə dini hökmlər və Quran dərslərinə qatılardı. O, bütün dərslərdə sona qədər iştirak edər, və heç vaxt buraxmazdı. Dərslərə dəqiq vaxtında gedərdi ki, Quran öyrənməkdən geri qalmasın. Qurana çox böyük diqqət yetirirdi və yalnız oxumaqla kifayətlənməz, əməl etməyə də çalışardı. O inanırdı ki, Quranla yaşanan bir həyat qurmaq vacibdir.¹

¹Şəhidin anası

Həyalı və utancaq

O qədər həyalı, utancaq və abırlı idi ki, qısaqol köynəklə çölə çıxmazdı. Onun Suriyada çəkilmiş şəkillərini qısaqol köynəklə gördüyümdə çox təəccübləndim. Sonradan öyrəndim ki, həmin an paltarlarını yuyub və başqa paltarı olmadığı üçün qısaqol köynək geyinmişdi. Hətta ondan qalan paltarlarının arasında bir dənə də qısaqol köynək yoxdur. Bu da onun həya və iffətə nə qədər önəm verdiyini göstərir.

¹Şəhidin anası

Dini fəaliyyətləri

Cümə günü günortaya qədər yatmaq, əyləncə ilə məşğul olmaq və ya gənclərə xas şəkildə davranmaq əvəzinə, hər həftə Əli ibn Cəfər (ə) şəhidlər xiyabanında keçirilən «Nüdbə duası» mərasiminə qatılardı. O, İmam Zaman (ə.f) üçün göz yaşı tökər, ah çəkər və dua edərdi. Mərasimə kömək üçün gedər, yuyar, süpürər, yerləri düzəldər, xalçaları sərər və yığışdırardı. Adətən, mərasimi tərk edən son insanlardan biri olardı. Hətta şəhidlər xiyabanında keçirilən «Nüdbə duası» mərasimində xidmət etdiyini biz onun şəhidliyindən sonra həmin yerin məsullarından öyrəndik.¹

¹Şəhidin anası

Onun mütəmadi olaraq Quran və İtrət dərslərinə qatılması digər övladlarım üzərində də təsir qoymuşdu. O dövrdə qardaşları da ona qoşulub bu dərslərə qatılır və Quran maarifindən faydalanırdılar. Lakin son iki ildə, Mustafa olmadıqda, onlar da bu dərslərə getmədilər. Mən onlara irad tutub dedim: Yəni siz Mustafaya görə dərslərə gedirdiniz? Sadəcə onunla rəqabət edirdiniz? Kaş Mustafa həmişə bizimlə olaydı...¹

¹Şəhidin anası

Mən Mustafa ilə müqayisədə bir yaş böyük olsam da və məktəbdə bir sinif yuxarı oxusam da, onun davranışları, danışığı tərzini və dindarlığını mənə özünə heyran etmişdi.

Mustafa bəzən öz vaxtından keçərdi, məsələn, məktəbdən sonra qalib namazxanəni təmizləyərdi.¹

¹Şəhidin dostu

Sadə və qənaətcil

Mustafa çox mehriban və comərd idi. O, sahib olduğu ilə kifayətlənirdi və artıq istəkləri yox idi. Məktəb formasının şalvarı hələ də sağlam idi, onu təmiz saxlayaraq davamlı yuyur, ütüləyir və geyinirdi. Hərçənd ki, artıq şalvar köhnəlmiş və rəngi solmuşdu, Mustafa buna əhəmiyyət vermirdi. Köhnə geyim geyindiyinə görə dostlarının yanında əsla narahat olmazdı. O, heç vaxt "yeni, moda və bahalı bir şalvar almalıyam" kimi düşüncələrə qapılmazdı. Qardaşlarından biri İmamların adları ilə bəzədilmiş qara paltarını köhnə olduğu üçün artıq istəmədiyi zaman, Mustafa onu götürüb istifadə etdi.

Neçə dostu və yoldaşı varmış. Keçən il Ərbəin ziyarətinə Kərbəlaya gedəndə özünü bizə çatdırmışdı. Gəldikdə isə qardaşı bir bannerin üzərində Mustafanın adını böyük hərflərlə yazmışdı. O, buna görə çox narahat oldu və “Ana, niyə belə etdin?” deyərək soruşdu. O, heç vaxt belə diqqət mərkəzində olmağı sevməzdi. Həqiqətən də çox sadə bir insan idi.

Mustafa nadir hallarda paltar alardı. Baxmayaraq ki, mən ona tez-tez get, özünə yeni paltar al deyirdim, amma o, heç vaxt buna ehtiyac duymurdu. Pul əlində olsa da, onu israf etməzdi. Dostları deyirdi ki, köhnə paltarları ilə belə çox gözəl görünürdü. Şəhid olduqdan sonra onun paltarlarını başqalarına vermək istədik və gördük ki, həqiqətən də yeni paltarı yoxdur. Bəzən bir paltarı illərlə geyinərdi, amma bundan heç narahat olmazdı.

Anaya ehtiram və qayğı

Atası evdə çox olmurdu və əsas məsuliyyətlər mənim üzərimə düşürdü. Bəzən bu məsuliyyətlərdən dolayı çox yorulurdum və xəstələnirdim. Mustafa bu vəziyyəti gördükdə narahat olur, ətrafımda pərvanə kimi dövr edirdi. Mən daha çox istirahət edə bilim deyə bəzi işləri etməyə çalışırdı. Mənə dərdimi unutdurmağa çalışırdı, daha çox narahat olmamağa və özümü yormamağa təşviq edirdi. Hətta kiçik bacısına tapşırırdı ki, mənə diqqətlə nəzarət etsin. Öz dərdlərini özündə saxlayır və heç vaxt şikayət etməzdi. Evdə mənim yardımçım idi. Qonaq gələndə, mənim yorulmağımın qarşısını alırdı. Çay gətirər, qabları yuyar və mənə kömək etməkdən heç vaxt utanmazdı. Kişi olduğu üçün bu işləri etməməli olduğunu düşünmürdü. O, yalnız savab düşünərdi və valideynlərinə kömək etməyin vacib olduğunu hesab edirdi.

Səsi hələ də qulağımdadır

Hər həftə və ya 10 gündən bir, Suriyadan mənimlə əlaqə saxlayardı ki, narahat olmayım. Mən ona deyirdim ki, Sənin səsini eşidəndə rahatlaşırım, çünki mənim narahatlıqlarımı bilirdi. Heç vaxt məndən şəhid olması üçün dua etməyimi istəməmişdi. Həmişə deyirdi: “Ana, bizim üçün dua et,” başqa heç bir şey istəməzdi. Səsi hələ də qulağımdadır...

Şəhidin anasının xatirələri - "Müslümün qayıdışı" kitabından götürülmüşdür.

Onun qədrini bilmədim

Bilirəm ki, bir gənc dəbli geyinmək, yemək, əyləncə və bir çox başqa şeylərə önəm verir. Amma o, fərqli idi. O da gənc idi, lakin bu kimi şeylərə maraq göstərmirdi. Qənaətcil idi və heç vaxt israf etməzdi. O qədər sadə və təvazökar idi ki, gündəlik həyatını davam etdirmək üçün dəbdəbəyə və artıq xərclərə əhəmiyyət vermirdi. Geyim və ayaqqabı seçimində markaya və ya modelə fikir verməzdi. Nə uyğun olurdusa, onu geyinirdi və bu məsələlərdə heç vaxt israf etmirdi. Sadə geyinməkdən və sadə görünməkdən heç vaxt utanmırdı. Dostlarının yanında da narahatlıq hiss etmirdi. O, bu kimi şeylərə əhəmiyyət verməzdi. Qarşısına çıxan çətinliklərdə və hədəflərinə çatmaq yolunda bəhanələr axtarmazdı. Səbirli idi və səbirli olmaqla yanaşı, çox xoşxasiyyət idi. Onun qədrini bilmədim...

Şəhidin atasının xatirələrindən -
Müslimin qayıdışı kitabından bir hissə

2-ci hissa

0, sionistlərlə mübarizənin aşıqı idi..

Mustafanın böyük qardaşı Suriya cəbhəsinə getdi. Bir müddət sonra Mustafa da getmək qərarına gəlib dedi ki, “Suriyaya getmək istəyirəm.” Həmişə ürəyi istəyirdi ki, Fələstində sionistlərə qarşı döyüşsün. Suriyaya getmək məsələsi ortaya çıxanda biz ona zarafatla deyirdik ki, Qəzzaya getdin, indi də Suriyaya getmək istəyirsən?! İcazə istəyəndə, nə getmə deyə bilərdim, nə də get deməyə cəsarət edə bildim.¹

¹Şəhidin anası

Bir gün Mustafa bizim evə gəldi, soruşdu: “Nə xəbər?” Mən də həyəcanla cavab verdim: Gedirəm. O, soruşdu: “Hara gedirsən?” Mən isə: “Suriyaya,” deyə cavab verdim. O, bir qədər təəccüblə mənə baxıb dedi: “İndiyə qədər hər zaman bir yerdə idik, indi tək gedirsən?” Mən isə belə cavab verdim: Bilmirəm, əgər valideynlərin icazə versə, sən də gəl.¹

O da qeydiyyatdan keçdi. Dedi: “Ana, mən getmək istəyirəm.” Elə düşünürdüm ki, o hələ qeydiyyatdan keçməmişdi. Dedim: Sən getmək üçün uyğun olmaya bilərsən, yaşın da kiçikdir. O isə dedi: “Xeyr, biz bütün işləri tamamlamışıq. Dostum gedir, mən də getməliyəm, sadəcə vidalaşmaq üçün gəldim.”²

¹Şəhidin dostu

²Şəhidin anası

Sonra Suriyaya getdi. Oradan zəng etdi dedim: Getdin, Allah səni qorusun. Bizim tərəfimizdən ziyarət et. Hansı müqəddəs yerlərə getdin xüsusən, hz. Rübəyyə və Xanım Zeynəbin (s.ə) həərəmlərini ziyarət et inşəAllah." O da dedi: "Baş üstə ata."

Bütün bunlar elə bil əvvəldən planlaşdırılmışdı. Maraqlı idi ki, məktəb illərində, dostu danışdı: "Biz məktəbdə birlikdə idik. Namaz otağında bir yerdə otururduq. O zaman gözəl bir cümlə, bir şeir demişdi. Qardaşım həmin şeiri dəftərinə yazmışdı. Şeir bu idi.

***Biz ön cərgədə olan iddiaçılar idik,
Amma şəhidlər ən arxa cərgədən seçildi.***

Şəhidin atası

Şəhidin qardaşı

Sanki Allah, övladlarını cihad üçün yad bir ölkəyə göndərən anaların ürəyinə səbir verir. O səbir ki, övladın olmamasına, getdikdən sonra yaranan çətinliklərə, narahatlıqlara və bəzən cahillərin söylədiyi sözlərə qarşı göstərilir. Allah özü mənə ilham verdi ki, bu oğlumun qarşısını almayım. Mən ki, övladlarım evdən çıxanda daim harada olduqlarını soruşur və izləyirəm, necə oldu ki, Mustafaya Suriyaya getməsi üçün ölkəni tərk etməyə icazə verdim? Mənim üçün bu, çox qəribə idi.

Mübarizə arzusu

O, mübarizə meydanında olmaq istəyirdi. İlk dəfə getdiyində tibb məntəqəsində işləməyə başlamışdı. Əmisi oğlu deyirdi: Mustafa mübarizə meydanında olmaq və əməliyyatlarda iştirak etmək istəyirdi. Hamı onu sevirdi və onun ön cəbhədə olmasından narahat idilər, çünki heç kim onun orada bir təhlükə ilə qarşılaşmasını istəmirdi.

Dostları deyirdilər ki, "Biz mahnı qoyanda, çox əsəbləşir və dinləməyimizə icazə vermirdi." Məzuniyyətlərində geri qayıdanda isə vaxtının çox hissəsini heyətdə keçirirdi. Ailəsi ilə sonuncu telefon danışığı Bəsri əl-Hərir əməliyyatından bir neçə gün əvvəl olmuşdu. Həzrəti Zəhra (s)-ın mövlud günü, yəni Analar günü zəng edib, Analar Gününü təbrik etmişdi. "Bütün ailə bir araya toplanmışdıq ki, Mustafa zəng etdi. Hamı ilə danışdı və dedi: "Ana, sabah əməliyyatımız var, dua et." Eyni gündə böyük oğlum qəza etdi, amma Mustafa bundan xəbərsiz idi. Düşündüm ki, xəbəri eşidəcək və bir neçə gün sonra zəng edəcək, amma zəng etmədi və bu, Mustafa ilə sonuncu əlaqəmiz oldu."

Həssas olduğumu bilirdi. Buna görə də müharibə və Suriya haqqında heç vaxt danışmazdı. Deyirdi: “Ana, sən çox həssassan, bunlara dözə bilməzsən.” Keçən il gələndə şəkillərini mənə göstərdi. Adətən Mustafa çətinliklərindən mənə çox danışmazdı. Təəccüblənmişdim ki, necə olub ki, şəkillərini mənə göstərir. Deyirdim: Oğlum, nə gözəl yerlərə getmisən, nə yaxşı ki, ziyarətə getdin, bunları deyirdim ki, daha çox danışsın. Bizə hədiyyələr də gətirmişdi, amma çox kədərlənirdim, çünki oğlum pul xərcləyir, amma özünə heç nə almırdı.

Son vaxtlar çox dəyişmişdi. Yalnız kimsə zəng edəndə və ya özü zəng vuranda telefonunu götürürdü. Əksər vaxtlar Həllali müəllimin bir mərsiyəsini dinləyirdi. Biz deyirdik ki, ən azından başqa bir mərsiyə dinlə, amma o, bu mərsiyəni çox sevirdi. Hətta məddah olmasa da, sonuncu Məhərrəm ayında Hüseydiyyədə mərsiyə oxumuşdu. İstəməzdim ki, indi oğlum şəhid olub deyə bunu danışım, yox, amma həqiqət budur ki, bəzən ailə ilə yığışanda deyirdim: "Mustafa, niyə belə oldun?"

Həzrət Zəhra (s.ə) buyurmuşdu: “Sabah əməliyyatı özüm idarə edəcəyəm.”

Şəhadətindən bir gün əvvəl o, bir neçə dostu ilə birlikdə bir bölgəni azad etmiş və bu əməliyyatda iki şəhid vermişdilər. Dostlarının dediyinə görə, əməliyyatdan sonra kəndi azad edib yatmışdı. Ertəsi gün üzündə təbəssümlə oyanıb dedi: “Gecə anam Həzrət Zəhranı (s.ə) yuxuda gördüm. O, belə buyurdu: “Dünənki əməliyyatınızı anbaan izlədim. Amma sabahkı əməliyyatı özüm idarə edəcəyəm.” Əməliyyat həyata keçirildi və Suriyada çox böyük strateji bir bölgə azad edildi.

Nəql edən: Sepah Qvardiyasının Təhlükəsizlik Komandiri Sərdar Əli-Əsgər Gərcizadə

Axı, bu əmanətdir necə geri çəkilm?...

Çox çalışdıq ki, uzaqdan idarə olunan raketlərin təlimini təşkil edək. İcazə vermirdilər, deyirdilər ki, bu silah hələlik gizli vəziyyətdədir və sizə istifadə icazəsi verilmir, həm də çox baha başa gəlir. Nəhayət, min bir çətinliklə Hizbullahda xidmət edən köhnə bir dostumuzu tapdıq və bu məsələyə onunla yanaşdıq, o da kömək etməyə razı oldu. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, ilk dövrəni keçirməyi bacardıq. Bilirdim ki, uşaqlarımız çox istedadlıdır və öyrəndikdən sonra məlumatları digər qardaşlara çatdırmaq üçün istifadə edə bilərik. Təlim bitdi, amma bir raket belə ala bilmədik. Uzun müddət keçdi, ta ki, Dəməşqdə yenidən raket birliyi yaratmağa qərar verdik. İlk təlimdə iştirak edənlərdən biri Seyyid Mustafa idi. Təlimlərdə ən yaxşı qardaşlardan biri o idi. Çox sakit idi, amma ağıllı və bacarıqlıydı.

Təlim bitdikdən sonra, nəhayət, ilk raketini Fatimiyyun qardaşlarına təhvil verdilər. Seyyid Mustafa bütün bu səyləri müşahidə edirdi.

Soruşdu: "Bu raketlər nə qədər qiymətlidir?"

Dedim: Seyyid, hər raket 50 milyondur və bu, dövlətin pulundan ödənilir. Rizvanın səyi ilə daha çox raket sistemləri əldə edə bildik. İndi artıq Fatimiyyun təchiz olunmuş raket birliyinə sahib idi. Bu hadisələr keçdi və Bəsri əl-Həriri əməliyyatı gəldi. İş çıxılmaz vəziyyətə düşdü və geri çəkilmək məcburiyyətində qaldıq, geri çəkilən zaman Seyyid Mustafanın səsini ratsiyadan eşitdim; "bu raketlər ilə nə edim?" Burada onları belə buraxa bilmərəm, axı onlar mənə əmanətdir." Son anlarda hamı geri çəkilirdi, yalnız, Seyyid Mustafa əmanətə sahib çıxırdı...

O, birinci cərgədə dayanmışdı. Şəhid Səid Müctəba Hüseyini raket komandiri olmuşdu, bu ikisi şəhid (Maləmiri) də onların arxasınca irəliləyirdi. Mustafa öz yerində dayanmalı və digərlərini təmin etməli idi.

O, birinci cərgədə dayandığı üçün arxadan xəbəri olmamışdı. Son anlarında yalnız bunu deyirdi: Bu əlimdə olan əmanətləri nə edim? Əmanətləri necə çatdırım?¹

Üçü də şəhid oldu

Fatimiyyunun cəsur komandirlərindən biri Şəhid Əbu Əli (Mürtəza Ətayi) belə deyirdi: Bir dəfə Şəhid Seyyid Mustafa Musəvi əməliyyatların birində irəli getmək istəyəndə, ona dedim: "Seyyid Mustafa, sənə neçə döyüşçü lazımdır?" O dedi: "On nəfər namaz qılan və imanlı insan."

Ona on nəfər verdim. Amma o, yalnız iki nəfəri seçdi. Və hər üçü də şəhadətə qovuşdu...

¹Şəhidin dostu

Silahdaşının xatirəsindən

Mustafa heç vaxt gecə namazını tərketməzdi. Bir dəfə Mustafa ilə əməliyyata getmişdik. Atəş altında idik. Mən evin bir küncünə sığınıb qorxudan titrəyirdim. Mustafa dedi: “Nə oldu, qorxdun?” Dedim: Mən... mən qorxmadım, yox.

O, gülümsədi və çox sakit şəkildə evin kənarında oturdu. Ona baxanda içimə bir rahatlıq dolurdu. Eyni zamanda, o, inanılmaz dərəcədə cəsur idi.

Seyyid İbrahim(Mustafa Sədrzadə)dedi: Kimsə gedib silah-sursat gətirsin. Heç kim qalxmadı, yalnız şəhid Mustafa, aslan kimi atəş altından keçərək silah-sursat gətirdi.

Şəhidlik duası

Sonuncu dəfə bizimlə danışdığı gün Xanım Zəhranın (s.ə) mövludu idi. Bu, onun bütün ailə ilə sonuncu əlaqəsi oldu. Mən telefonu oğluma verdim ki, onunla danışsın. Ertəsi gün oğlum dedi:

– Ana, Mustafa dayı mənə dedi ki, mənim üçün dua et.

Mən soruşdum:

– Başqa nə dedi?

Oğlum cavab verdi:

– Dedi ki, mənim üçün dua et ki, şəhid olum.

Mən dedim:

– İnşallah, dayı tez və sağlam qayıdar, onu görərik, sənə hədiyyə gətirər. Bu nə sözdür?

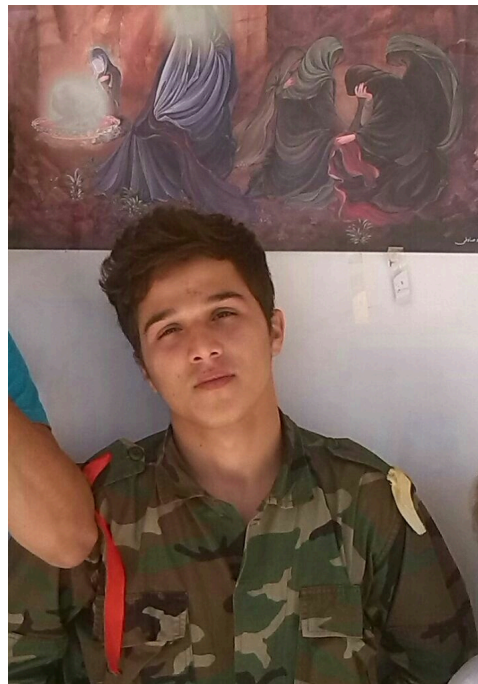
Oğlum dedi:

– Özü mənə dedi. Dedi ki, gedəndə mənim üçün dua et, sən kiçiksən, paksan.¹

¹Şəhidin bacısı

Bəlkə şəhid oldun

Şam xarabalıqlarının şəkli var idi bir rəssam özü çəkirdi, internet rəsmi deyildi, mənə vermişdi. Mustafa Həzrəti Zeynəbin hələminə gedəndən sonra, ilk dəfə İrana qayıdanda dedim: “Bunu götür, Hz. Rüqəyyənin (s.ə) Hz. Zeynəbin (s.ə) hələminə ver.” Götürüb dedi: “Oldu.” Apardı sonra dedi ki, mən bunu birinə vermişdim şəhid oldu. Sonra, İrana ezamiyyətə gələndə dedi ki, o şəkildən yenə ver, uşaqların xoşuna gəlib. Yenə gətirib ona verdim. Zarafatla ona dedim: “Mustafa, bunu apar, bəlkə şəhid oldun.” Həmin vaxt idi, getdi, artıq qayıtmadı, şəhid oldu.¹

¹Şəhidin dostu

Şəhidlik qoxusu

Məzuniyyət növbəmiz çatanda Mustafa ilə danışdım, dedim: "Gəl gedək". Dedi: "Yox, mən burada məsuliyyət daşıyıram, gedə bilmərəm. Sən get, mən sonra gələcəyəm". Həmin vaxt Həzrət Səkinənin hərəmini dağıtmışdılar, Mustafa çox pis olmuşdu. Mən də qəribə bir hiss keçirdim və dedim ki, sanki şəhidlik ətri hiss olunur.

Atası ilə danışarkən, bir neçə dəfə həyatının təhlükəyə ilə üzləşdiyini bildirmişdi. Şəhidlikdən zarafatla danışmışdı, amma sonuncu dəfə deyirdi: Dua edin, bu dəfə şəhid olum. Onun şəhid olmasından sonra isə hər kəs deyirdi ki, Mustafa öz iradəsi ilə gedib və bu məqsəd üçün dua edib. Niyə şəhidlikdən danışırısan? Yaxşı ailən var, niyə belə düşünürsən? deyirdilər. O isə cavabında: “Ailədən ayrılmaq üçün deyil, ürəyim başqa bir eşqə bağlıdır,” deyirdi. Anası Mustafanın eşqini və iradəsini belə izah edir: “O, mənə heç vaxt şəhidlikdən danışmazdı, çünki bilirdi ki, bu məni çox narahat edər. Əgər onun eşqi və qətiyyəti olmasaydı, ilk dəfə ezamiyyəyə gələndə artıq yenidən Suriyaya qayıtmazdı. Amma o, öz istəyi ilə döyüşə qatılmaq istəyirdi.”

¹Şəhidin anası

"Şəhid olacağını heç düşünməmişdim"

Çox vaxt keçmişdi. İki həftədir mənimlə əlaqə saxlamırdı. Adətən hər həftə, ya da on gündə bir zəng edərdi və özü haqqında xəbər verərdi. İlk iki həftə zəng etmədiyi üçün düşündüm ki, bəlkə əlaqə qura bilməyib. 20 gün gözlədim, amma Mustafadan heç bir zəng gəlmədi. Suriyada döyüşlər daha da şiddətlənmişdi və düşündüm ki, bəlkə əlaqə saxlaya bilməyib. Birinci ayda özümü təsəlli edirdim. Yadıma gəlir, sonuncu dəfə zəng edib mənə dua etməyimi istəyirdi, bu cümləni daim təkrarlayırdı. Mən də sevindim ki, nəhayət Mustafa məndən bir şey istədi, xüsusilə də "mənim üçün dua et" deməsi məni çox sevindirmişdi.

Həsərət dolu aylar

Bir ay boyuca bir xəbər almaq ümidi günləri sayırdım.. Deyirdim, niyə zəng etmir? Nəhayət, ikinci aya daxil oldum. Üçüncü ayın başlanğıcı ilə isə ürəyimdə böyük bir narahatlıq başladı. Qardaşları da xəbər tutmuşdu, hətta Suriyadan qayıdan bir oğlan Mustafanın paltarlarını da gətirmişdi. Soruşdum ki, paltarlarını niyə gətirdin? Dedi: Mustafa istəyib ki, paltarlarını gətirim, yeni paltarlar alsın. Həmin an heç ağıma gəlmədi ki, bir şey baş verib. Düşünürdüm ki, zəng etməməsinin səbəbi çoxlu döyüşlər və əlaqə qurmağın çətin olmasıdır.

Üç aydan sonra isə işlər dəyişdi, hər günüm ağlamaqla keçirdi. Düşünürdüm ki, Mustafa əsir düşüb və İŞİD-in əlindədir, amma başqaları məni təsəlli etmək üçün deyirdilər ki, artıq raket komandir olub, çox işi var. Ya da deyirdilər ki, mühasirəyə düşüb. Daxilimdə hələ də sağ olduğunu inanmağa çalışırdım. Ağladıqca, kiçik qızım deyirdi: Ağlayaraq Mustafanın yolunu daha da çətinləşdirirsən. Amma hansı ana var ki, övladının yoxluğuna dözə bilsin?

İntizar

Televiziya və radiodan Mustafa ilə bağlı xəbər gözləyirdim. Ümid edirdim ki, bir bölgə azad edilər və bir neçə döyüşçü də İŞİD-in əlindən xilas olar. Düşünürdüm ki, Mustafa İŞİD tərəfindən əsir götürülüb. 20 yaşı yenicə tamam olmuş oğlumun şəhid olduğunu qəbul etmək çətin idi. Bir neçə ay keçdi, amma hələ də Mustafadan xəbər yox idi. Mustafanın Heyyətdəki yeri boş idi...

Keçmiş illərdə Məhərrəm ayında həmişə bütün vaxtını heyyətdə keçirərdi. Onun şəhid olduğunu anlamadım. İtkin düşmüşdü. Hamı mənə təsəlli üçün nəsə deyirdi. Biri deyirdi ki, başı qarışıqdı, biri deyirdi ki, artıq raket komandiri olub. Mən isə qarışıq fikirlər içindəydim. Dedim, axı mənim balama nə oldu? Niyə mən bilmirəm?

¹Şəhidin anası

Bir nəfərlə danışdım, dedim: Mən artıq dözə bilmirəm. Sağdırsa, ya əsirdirsə, ya şəhid olubsa, mənə xəbər verin. Nə gündüz rahatam, nə də gecə yatıram. Nə olursa-olsun, mənə dəqiq deyin. O isə dedi: “Bəlkə bir həftə sonra aydın olar.”

Kiçik qardaşı Əli Əkbər bölgədə idi. Mənə zəng etdi və dedi: “Əli, Mustafanın şəkillərini hazırla.” Soruşdum: Nə olub? Dedi: Mustafa ilə Müctəbanın şəkillərini hazırla. Mən təxminən 10 günə gəlirəm. Mustafa ilə Müctəba şəhid oldular.

¹Şəhidin atası

²Şəhidin dostu

İntizar sona çatdı, Mustafa geri qayıtdı.

9 ay sonra nəhayət gözlənilən gün gəldi. Gün ki, Mustafa uzun və uzaq səfərindən qayıtdı. Ana bazar ertəsi səhərdən həyəcanlıydı və narahat idi. Sanki dünya onun üçün daralmış kimi, narahatlıq içində idi. Halını başa düşə bilmirdi. Ürək döyüntüsünün artdığını hiss edirdi, bəzi bəhanələr gətirirdi və qonaqları olmasına baxmayaraq, özünü yaxşı hiss etmirdi. Axşam saatlarında artıq dözə bilmədi, bir az istirahət etmək üçün getdi, bəlkə özünü daha yaxşı hiss edər. Qardaşını evə kədərli və ağlayan bir üzlə gəldiyini gördü, atası ilə bağlı bir şey baş verdiyini düşündü. Halı daha da pisləşdi, ta ki qardaşı dedi: “İntizarın sona çatdı, Mustafa qayıdıb....”

Artıq bilirdim ki, bu ürək döyüntüsü və narahatlıq nə ilə bağlıdır. Çünki varlığım və ürəyimin parçası yoldaydı. Sakitləşdim. Artıq stressim yox idi, narahatlıqdan ağrıyan sinəm yaxşılaşdı, varlığımın bir hissəsi yoldaydı. Mustafa ilə qürur duyuram, onu Zeynəbin (s.ə) əsgəri, kimi tanıyıram. Oğlumun gülümsəməsini, üzünü, boyunu xatırladıqda darıxıram və deyirəm: Hər halda, onun yoxluğuna dözə bilmirəm.

Mənim üçün ən çətin an qardaşım Mustafanın tabutda son dəfə evə gəldiyi an idi..

¹Şəhidin anası

²Şəhidin kiçik bacısı

Qardaşının xatirələri

Doğrudan da, doqquz aydır hər gün yeni bir xəbər gözləyirdim. Hər dəfə telefonum zəng çalanda, böyük bir həyəcan və narahatlıqla "Salam" deyərək cavab verirdim. Hər an gözləyirdim ki, kimsə zəng etsin və desin ki, Mustafa geri dönüb... Bazar ertəsi, 26 yanvar 2016-cı il saatın əqrəbləri təxminən səhər saat 9-u göstərirdi. Telefon zəng etdi. Səfərdən, cənab (B) idi. (B): Salam Seyyid can. Necəsən? Seyyid can, Allahın köməyi ilə, sonunda Seyyid Mustafanın cənazəsi geri gəldi. Ata və ananı məlumatlandır, əgər mərasim və s. təşkil etmək istəyirsinizsə, bizə məlumat verin ki, planlaşdıraq... Bilmirəm, Mustafanın vəziyyətinin nəhayət müəyyən olmasına sevinim, yoxsa sonunda onun şəhid olduğunu bilməyimə kədərlənəm. Çünki son anlara qədər hər dəfə bir xəbər və ya bir söz eşidirdik.

Hər şeydən əvvəl, əmin olmaq üçün dayıma zəng etdim və soruşdum, ki, nə edək? Bu gün xəbəri verək, yoxsa sabah? Dayım dedi ki, sabah, (27 yanvar 2016-cı il) daha yaxşı olar. Bu gün desən, anan daha çox əzab çəkəcək, amma əvvəlcə atanı xəbərdar et. Atamı axtarmağa başladım... Amma bu arada atamı necə tapardım? Telefonu şəbəkə xaricində idi, özü evdə deyildi və arayıb tapmaq üçün çox vaxt sərf etdim... Nəhayət, təxminən saat 10-a yaxın bir xəbərlə eşitdim ki, atam bir qohumunun evindədir. Tələsik gedib yanına çatdım. Heyrətlə mənim bura niyə gəldiyimi soruşurdu. Dedim, ki, gedək evə... Yol boyu nə baş verdiyini bilmək üçün çox suallar verdi. Mən də çalışdım ki, atam evə çatana qədər gözləyim və xəbəri ona orda verim, sonra nə qərar verəcəyini görək...

Evə çatanda, çox uzatmadan, atama dedim ki, Mustafa geri qayıdıb. Çərşənbə axşamı, 27 yanvar 2016 -da dəfn ediləcək. Divara söykənib, gözlərini sıxaraq, göz yaşlarını saxlamağa çalışdı, Mustafanın geri dönməsinə çox kədərlənmiş bir şəkildə "əlhamdülillah" dedi. Dedi, get, istirahət et, qalanlarına sabah xəbər edərsən ki, hamı yığışar..

Şəhidliyi zəfər və birləşmə körpüsü edən Allahın adı ilə. Onun (Mustafanın) gəlişi şəhərdə böyük bir səs-küy yaratmışdı.

Bir neçə saat ərzində dostları ilə birlikdə olmalıydıq. Uzun sürən intizardan sonra (9 ay) yalnız bu bir neçə saatı bizimlə keçirməyə razı oldu... Nəhayət gəldi, böyük bir izdiham yaranmışdı. Həzin, ağ qanadlı quş şəhərin çiyinə qonmuşdu və hər kəs onu heyrətlə izləyir, gözəlliyinə heyran qalmışdı. Qardaşımı deyirəm; Seyyid Mustafa, 20 yaşında, yerin əllərində dalğalanan bir qəhrəman kimi, sevgi dolu gülümsəməsini bizə təqdim edirdi. Anlar, o anlar idi ki, şəhidin böyük kədərini və sevincini gördüm, atamın üzündə bu anların şahidi oldum... Anlar, qardaşımın başını əyərək, çiyinləri titrəyərək, Mustafanın məzarını sevinclə öpdüyü anın sükutudur...

Anlar, qardaşımın üzündəki o qəmli ifadəni gözlərində gizlədərək keçirdiyi həsrət dolu anlarıdır... Bu anları tək-tək ifadə etmək mümkün deyil... Bacının ağrısını ifadə etmək çox çətinidir, amma o da şübhəsiz, oda bir şam kimi yanmışdı...Və mən bu sükutların və yağışların arasından, gözlərimdəki çiçəkləri tapmağa çalışırdım...

Onun gülüşü hər anı izlənməyə dəyərdi..

Nə oxuduğunu, nə söylədiyini, nə düşündüyünü bilmirəm, amma o, Yusifin Kənardakı ən gözəl şəklini çəkmiş İbrahim peyğəmbər kimi dünyadakı ən gözəl şəkil oldu və bizdən uzaqlaşdı... Amma bil ki, Mustafa canım, salamımı, anana, Zəhraya (s) çatdır... Son sözü isə qələməmdə sən hərəkətə gətirdin:

Şəhidlik, “dünya qalmaq yeri deyil” deyə bilənlərin unudulmaz hekayəsidir...

O, arzusuna çatdı

Ərbəin ziyarətinə getmək istəyirdi, amma pasportu yox idi. Kərbəlaya getmək üçün icazəsi olmadığından çox narahat idi, ağlayırdı və yalvarırdı: “Məni necə olursa olsun aparın, ürəyim ora üçün çırpınır.” Televizorda Kərbəlanın bir şəkillini və ya filmi göyəndə qalxıram, zərihin və hərəmin qarşısında salam verirəm və dostumu düşünüb yad edirəm və ona qibtə edirəm. O, arzusunda yetişdi..¹

¹Nəql edən: Şəhidin dostu

Yerim çox rahatdır, niyə narahat olursan?

Bir neçə gün əvvəl, Mustafanı yuxuda görmədiyim üçün narahat olmuşdum. Çox ağladım. Yaxınlarımdan biri evimizə gəldi və dedi ki, Mustafanı yuxuda görüb, ağ və gözəl bir paltarla gəlib məni qucaqlayıb və deyib: “Mənim yerim çox rahatdır, niyə narahat olursunuz?” İnsan körpəsini böyüdür, ona bir şey olsa, təbii ki, kədərlənir. Amma cavana bir şey olarsa, bu çox çətindir. Mustafa deyirdi: “Ana, narahat olma.” Gənc olsa da, heç vaxt günah və ya arzu ilə məşğul olmurdu. Bunları düşündükdə isə deyirəm ki, nə gözəl oğlum varmış.

Bir dəfə jurnalist soruşdu: Əgər indi Mustafa geri qayıtsa, nə edərsiniz? Mən cavab verdim: "Çox sevinərəm, çünki bir anayam, amma Həzrət Zeynəb (s.ə) və Həzrət Rüqəyyə (s.ə) qarşısında utanaram. Allah yolunda verdiyim övladım geri qayıdıb. O zaman artıq Həzrət Zeynəb (s.ə) ilə danışmağa üzüm olmayacaq, çünki təriflədiyim gülümü Allah üçün verdim və indi geri almışam."

Bu şəhidin saf qəlbi və böyük səbir göstərməsi hər zaman döyüş yoldaşları tərəfindən danışılırdı. Onun misilsiz igidliyi və şücaəti hər zaman təqdirəlayiq olub. Ailə üzvlərinə, xüsusilə də anası Həzrət Zəhraya (s) olan dərinlən bağlılığı o qədər böyükdür ki, bir müddət özü də anası kimi tanınmaz və naməlum oldu.

Bəziləri Mustafanın şəklini görəndə deyirlər: Hələ uşaqdır, boyu silahı ilə eyni uzunluqdadır, ağızından süd iyi gəlir...

Bəlkə də haqlıdırlar, amma biz Mustafaya heç vaxt uşaq kimi baxmadıq. Biz onu kişi kimi görürdük. 20 yaşında biri uşaq ola bilər, həm də kişi ola bilər. 20 yaşında biri şəhərin yüksək təbəqəsindəki uşaq ola bilər, bəzisi də şəhərin aşağı təbəqəsindəki dini cəmiyyətin bir parçası ola bilər.

20 yaşında biri anasının əlindən tərپәнməyən bir uşaq ola bilər, amma eyni zamanda, o, ailəsini dolandıran, həyatı ilə bağlı qərarlar verən bir kişi də ola bilər. O, markalı idman ayaqqabıları ilə küçələrdə gəzdiyi kimi, həm də, hərbi çəkmələri ilə küçələri terrorçulardan təmizləyən biri də ola bilər. O, həm də Hərəm müdafiəçisi ola bilər. Hamısını bir gözlə baxmayaq. Əgər bəzilərinin 20 yaşlıları hələ uşaqdırsa, o zaman başqalarının 20 yaşlıları ailənin, cəsur və mərd olan kişilərdir.

Əgər istəsələr, dəvət edərlər

Yaşı az olduğu üçün daha çox danışiq tərzü və davranışı ilə bunu büruzə verirdi. Buna görə də hamı onu tanıyırdı.

Həmçinin, bir çoxları hələ də təəccüblənirdilər ki, Mustafa belə az yaşda necə Suriyaya gəldi? O, özü də deyirdi ki, əgər istəsələr mənı dəvət edərlər.

Onun əxlaqı və xüsusiyyətləri hamıya məlum idi. Bu cür idi ki, sanki onun taleyinə şəhadət yazılmışdı. Deyirdi: bizim canımız, qanımız, nəfəsimiz sona çatsa da, biz hələ də Allahlayıq, imam Zamanla bərabərik.

'Şəhidin dostu

Şəhidin qardaşı

Əbədi sakin

Suriyaya, Əhli-Beytin (ə) hərəmlərini müdafiə etmək üçün getməzdən əvvəl, Həzrət Məsumə (s.ə) hərəminə gedib, mənə yaşama kartını göstərdi. Dedim: Seyyid, bu kartın etibarı 11 Bəhməndə bitir, sonra yenidən uzatmağın lazım olacaq... Bir az çətin olacaq!

O, gülümsəyərək dedi: “İnşallah, bu kartın daimi uzadılmasını Bibi Zeynəb (s.ə) edər ki, həmişəlik İran torpaqlarında qalım.”

Sonra, 7 Bəhmən 1394-də, (27 yanvar, 2016) Qumda ona vida etdik, və son dəfə bu torpağa əmanət verdik. O an başa düşdüm ki, kartın etibarı bitməzdən yalnız 4 gün əvvəl, Bibi Zeynəb (s.ə) sənin sonsuzluğa qədər Qumda qalmağın üçün kartının müddətini uzatdı. Yəni, sənin vətənin artıq bu torpaq oldu...

Şəhidin dostu

Mustafa və Müctəba

Həyatımız boyunca hamımızın bir dostu, çox yaxın bir sirdaşı olur. Bütün sirrlərimizi, problemlərimizi ona danışırıq. Bir yerdə olanda zövq alırıq, olmadıqda isə darıxırıq. Məscidə birlikdə gedirik, əgər mərasim varsa, birlikdə iştirak edirik. Məşhəd və Kərbəlaya da bir yerdə yol alırıq. Hamımızın illərlə yaxınlıq etdiyimiz bir dostu var, digərlərindən fərqlənən, dostluğun ən gözəl nümunəsi olan biri. Mustafa və Müctəba da məhz bu cür dost idilər. Onların dostluğu o qədər sıx idi ki, Mustafanın olduğu yerdə Müctəbanı, Müctəbanın olduğu yerdə isə Mustafanı görməmək mümkün deyildi. Həqiqətən, onlar bir-birinə o qədər vaxt ayırırdılar ki, bunu başqaları ilə etmirdilər. Müctəbanın bir motosikleti vardı, özü işlərdə çətinlik çəksə də, motosikletini Mustafaya verirdi. Dördmerdan küçəsində Sibtəyn adlı bir dini məktəb vardı. Bu məktəb üç şəhid yetişdirmişdi: Şəhid Höccətülislam Seyid Məhəmməd Musəvi Naci, Şəhid Seyyid Müctəba Hüseyini və Şəhid Seyyid Mustafa Musəvi.

Məktəbin evlərinə yaxın olması səbəbindən Mustafa Sibtəyni seçmişdi. Qeydiyyatdan keçdikdən sonra Müctəba da Mustafa ilə eyni məktəbdə olmaq üçün öz məktəbini dəyişdi. Təxminən üç ay təhsil aldıqdan sonra Mustafa dərsləri buraxıb, cihadə yollandı. Müctəba isə ən yaxın və etibarlı dostu getdiyi üçün dözə bilməyib, ona qoşuldu. Onlar birlikdə cəbhədə olmaqdan çox məmnun idilər. Allah onları seçmişdi, biri gedib digəri qala bilməzdi. Əksər əməliyyatlarda ikisi də birlikdə olurdu. Sonuncu əməliyyatda da bir yerdə idilər, Son dəqiqələrdə də bir-birinin yanında oldular. Mustafa irəlində olduğu üçün yaralanmışdı. Qanaxma onu susuz qoymuşdu. “Su istəyirəm,” dedi Mustafa. Amma kimsə su apara bilmədi... Burada yenə dostluğu ortaya çıxdı. Müctəba arxada olsa da, su qablarını götürüb irəli getdi... O da şəhid oldu, hər ikisi Kərbəla ruhlu şəhidlərə çevrildilər.

**İki sadıq və vəfalı dost, dostluğun
mənasını çox gözəl ifadə etdilər.
Biri səqqa oldu, digəri isə əmanətdar.
Seyyid Müctəba uşaqlara su aparmaq
yolunda, Seyyid Mustafa isə əmanəti
qorumaq yolunda şəhid oldu.**

Eyni adlı şəhid dostları barədə xatirə

Seyyid idi. Seyyid Mustafa Musəvi. Çox gözəl siması vardı. Ruhu isə simasından daha cazibədar idi. Əslən Əfqanıstanlı idi, amma Qum şəhərində yaşayırdı. Məhərrəm ayının 1393-cü ilində (2014-cü ildə) “Muzif əl-Abbas” Hüseydiyyəsində onunla tanış oldum. Ondan çox xoşum gəldi. Ona görə də ən çox sevdiyim şeylərdən birini ona hədiyyə etdim: “Gördüm ki, canım gedir” adlı kitabı. Bu kitab şəhid Mustafa Kazımzadənin həyat və xatirələrindən bəhs edirdi. Bir dəfə onunla Behişt-Zəhra (s) qəbiristanlığının 26-cı bölməsinə, 94-cü sıranın 9-cu məzarına getdik. Şəhid Mustafa Kazımzadənin məzarı üstünə. Bir müddət sonra Həzrət Məsumə (s) hərəminə gedərkən onu yenidən gördüm. Çox qərribə bir halda idi. Deyirdi: “Adım onun adı ilə eynidir. Onu çox sevirəm. Əgər məni qəbul etsə, onun dostuyam. Allah eləsin, o da məni dost kimi qəbul etsin.”

Deyirdi: “Nə vaxt fürsət tapsam, cümə axşamları onun məzarını ziyarət edirəm.” Ola bilsin ki, on dəfəyə qədər Behişt-i Zəhraya şəhid Mustafa Kazımsadənin məzarını ziyarət etmək üçün getmişdi. Bir müddət keçdi. İslam uğrunda cihad və mübarizəyə, şəhid olmağa qarşı böyük bir sevgi hiss etməyə başladı. Deyirdi ki, bu sevgini Mustafadan almışam. (Çox yaxın dostları gözləri önündə şəhid olmuşdu. Həsərət və şəhidlik sevgisi ona dinclik vermirdi.) Artıq dayana bilmədi. Axırını dəfə Ərbəin ziyarəti üçün Kərbəlaya getdi ki, şəhidliyinin təsdiqini İmam Hüseyin (ə) və Həzrət Əbülfəzl Abbasdan (ə) alsın.

Ərbəin günlərindən sonra yenidən Əhli-Beyt (ə) hərəmlərini müdafiə etmək üçün Dəməşqə yola düşdü. 2015-ci ilin aprelində Seyyid Mustafa Musəvinin 20 yaşı yenicə tamam olmuşdu ki, iki ilə yaxın müddətdə İŞİD terrorçuları və təkfirçilərlə mübarizədən sonra, "Bəsri əl-Hərir" əməliyyatında itkin düşdüyü xəbəri gəldi. Nəhayət, 9 ay sonra, 2016-cı il yanvarın 27-də mübarək peykəri ailəsinə təhvil verildi və Qum əhalisinin çiyində Əfqanıstan və Pakistanlı 6 hərəm müdafiəçisi ilə birgə dəfn olundu. O, Behiştə Məsümə (s) şəhidlər qəbiristanlığında əbədi istirahətə qovuşdu..

İndi şəhid Mustafa Kazımzadənin Tehrandakı Bəheşti-Zəhra qəbiristanlığındakı məzarı və şəhid Seyyid Mustafa Musəvinin Qumdakı Bəheşti-Məsümə qəbiristanlığındakı məzarı mənim üçün ziyarət yerinə çevrilib.

Axırda mən də dedim:
“Gördüm ki, canım gedir.”

2013-cü ilin payızında, Seyyid Mustafanın ilk dəfə getdiyi vaxt. Bu şəkli o, yola düşərkən çəkdim. Dörd nəfərlik bir qrup idik, onlardan ikisi şəhid oldu. O vaxt 18 yaşında idi. Mən gedəndə, hamı dedi ki, qardaşı gəlib Mustafanı geri qaytaracaq. Dedim, əgər kimsə Mustafanı gəlməyə məcbur edibsə, indi də geri qaytararam. Seyyid Mustafaya müraciət edərək soruşdum: "Kimsə səni məcbur edibmi?" Dedi: "Xeyr, özüm gəlmişəm. Ona dedim: Orada vəziyyət çox çətin olacaq. Ayaqla gedəcəksən. Savaşın ön cəbhəsində güllələrin və İŞİD-in vəhşiliklərinə qarşı duracaqsan." Dedi: "Bilirəm. Hələ də öz yolumu seçdim və özüm gedirəm."

Soldan birinci şəhid olan Seyyid Məhəmməd Həsəni iki ay sonra şəhid oldu. Seyyid Mustafa isə iki il sonra şəhid oldu.

Göylərin dilini mələklər anlayır...

Və necə də tez duaları qəbul olunur, dostlarının məzarı başında ayrılıq fəryadı çəkdiyələri zaman... Allah bilir, bəlkə də Seyyid Mustafa şəhadətinin möhürünü məhz burada yol yoldaşından aldı...

Seyyid Məhəmməd Həsəni 2013-cü ildə şəhid olmuşdur. Ondan iki il sonra isə Mustafa şəhadətə yetişmişdir...

Mustafa hələ də burdadır..

Uşaqılıqdan xatırlayıram ki, hər zaman Fatimiyyə günlərində evimizdə qadınlara məxsus bir matəm məclisi qurulardı. Sonralar bu məclislərə Məhərrəm və Səfər aylarında da davam edilirdi. O vaxtlar bu məclisin idarəsi anam və xalalarımın üzərinə düşürdü. Məclis vaxtı çatanda anam deyirdi ki, get, qonşuları çağır, qadınları məclisə dəvət et. Zaman keçdikcə biz böyüdük və bu məsuliyyət kiçik qardaşlarımıza həvalə edildi. Sonra bu iş Mustafanın üzərinə düşdü. Qapı-qapı gəzib qonşulara xəbər verirdi. Sonra özü də məclisdə sakit dayanmaz, fəaliyyət göstərərdi. Bəzən də sakit oturub mərsiyəni dinləyərdi.

Sonralar Mustafa böyüyüb anasının igid, yaraşığı gənci olanda, artıq məclis üçün şirniyyat almaq işi də onun boynuna düşdü. Məclis qadınlara məxsus olduğu üçün özü evdən çıxardı. Bu gün anamın evinə getmişdim. Məclis üçün qara örtüklərlə bəzədilmiş otaq Mustafanın xatirələri ilə dolu idi...

Bəzi insanların yoxluğu və ara-sıra hiss edilən həsrət heç kimə aman vermir...

Bu gözəl günlərimizi o bəzi insanlara borcluyuq... Mərsiyə çayı ilə böyüyən uşaqlar... sonralar elə məclis uşaqları oldular ki, öz canlarını Seyyidlərin xanımına fəda etdilər... Elə Seyyid Mustafa Musəvi, Seyyid Müctəba Hüseyini, Seyyid Ziya Hüseyini kimi şəhidlər. Bir zamanlar bu məclislərdə Mustafa özü var idi, indi isə onun şəkil çərçivəsi...

Təxminən üç-dörd ay əvvəl idi! Böyük şəhidlərdən olan Məhəmməd Hüseyn Səraci ilə uzaqdan bir iş əlaqəm vardı. Bu əlaqə vasitəsilə itkin düşmüş qardaşım Seyyid Mustafa haqqında söhbət etdim və məsələni ona danışdım. O mənə deyirdi: Seyyid can, qardaşın Seyyid Mustafanın gəlməməsi bir hikmətə bağlıdır. Seyyid Mustafa Həzrət Zəhranın (s.ə) övladıdır. O, hazırda anasının yanında naz edib şirin sözlər danışır. Məhz bu şirin sözlərinə görə də qayıdışı uzanıb. Hər şeyin vaxtı gəldikdə o, geri qaytarılacaq. Seyyid Mustafa nəhayət geri döndü, amma o, özü bir həftə sonra şəhid oldu...

Şəhidin qardaşı

Şəhid Əlirza Məhəmmədinin anası danışdı...

2014-cü ilin yazı idi. Əlirzanın dəfnindən az bir müddət keçmişdi. Səhər tezdən ədəbli və yaraşığı bir gənc evimizin qapısını döydü. Salamlaşdıq və özünü tanıtdı. Əlirzanın bel çantasını və şəxsi əşyalarını gətirmişdi. Əlirza haqqında danışmağa başladı. Onun igidliyindən, yaxşılıqlarından, əxlaqından bəhs edirdi. Dedi ki: "Əlirza yaralananda xəstəxanada onun yanında idim. Ona təsəlli verirdim və deyirdim: "Əlirza, sən bizimləsən, heç yerə getməyəcəksən. Şəhid olmayacaqsan. Hələ uzun illər yaşamalısan". Amma Əlirza cavab verdi:

"Yox, mən şəhid olacağam. Zəhra anamızı (s.ə) yuxuda görmüşəm. Gördüm ki, məni dəvət edir. Mən şəhid olacağam, bu xəstəxanadan sağ çıxmayacağam. Atama və anama salamımı çatdır və onlardan halallıq istə Onlara de ki, narahat olmasınlar. Mən Zəhra anamızın (s.ə) yanına gedirəm. Mənim üçün kədərlənməsinlər".

Əlirzanın anası deyir ki, bu sözləri eşidəndən sonra çox sakitləşdim. Artıq əvvəlki kimi ağlamırdım, çünki əmin idim ki, oğlum cənnətin ən yaxşı insanların yanında... Zəhra anamızın (s.ə) yanında.

Amma o ədəbli və yaraşığı gənc kim idi?
Şəhid Seyyid Mustafa Musəvi!

"Kaş biləydim ki, Seyyid Mustafa da şəhid olacaq. Elə oradaca ondan istəyərdim ki, mənim salamımı Əlirzaya çatdırsın və mənə şəfaət diləsin..."

Əli Əkbər və Mustafa

İkisi arasında çox yaş fərqi yoxdur. Evin sonuncuları idilər, bir növ, ana və atanın "balaca" dəyərliləri idilər. Hər halda, biz böyük bir ailəyik. Digər bacı və qardaşlardan fərqli olaraq, anaya "mama" yox, "ana" deyirdilər. Hamımız "mama" deyirdik, amma bu ikisi "ana" deyirdi. İkisi hər zaman bir yerdə idilər. Çölə çıxanda, futbol oynayanda, dini mərasimlərə gedəndə və s...

Mustafanın Suriyaya göndərilməsi vaxtı gəldikdə, Əli Əkbərin getməsinə icazə verilmədi. İlk dəfə ayrıldılar. Bu ayrılıq çox davam etmədi. Mustafanın Suriyaya getməsindən üç-dörd ay sonra, Əli Əkbər inad etdi və Mustafaya qoşuldu. Yenə də bir yerdə idilər.

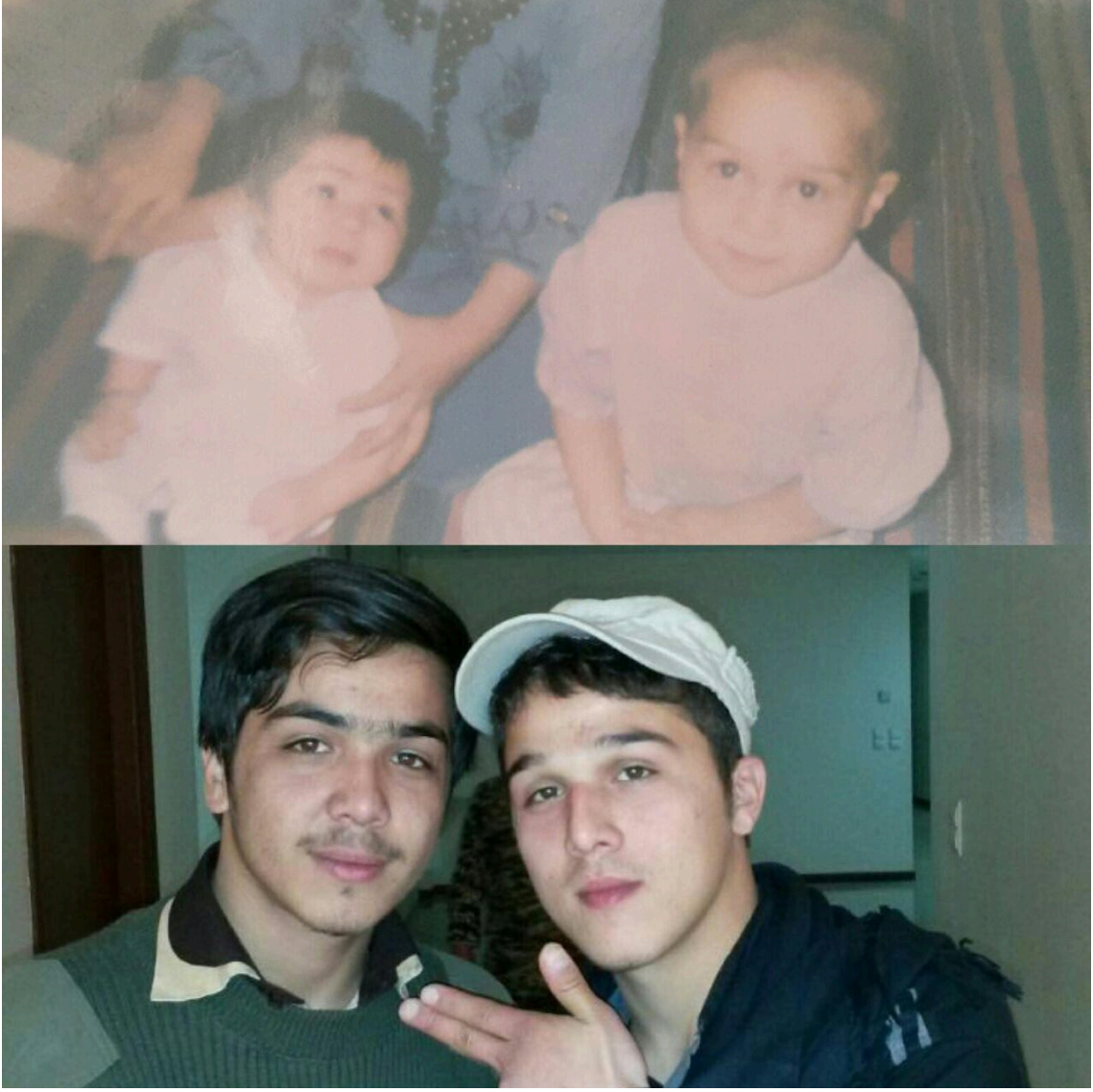
Lakin Mustafa qərarını vermişdi ki, Əli Əkbərin bölgədə qalmasına icazə verməsin. Hər bir üsulla Əli Əkbəri qorumağa çalışırdı. Əməliyyat zamanı, Mustafa bütün səylərdən istifadə edirdi ki, Əli Əkbər ya yatıb qalsın, ya da komandiri onu geri qaytarsın. Və ya Mustafa, Əli Əkbərin ön cəbhə xəttində deyil, arxa cəbhədə olmasına istəyirdi. Hücüm zamanı, Mustafa ön cəbhədə olur və qardaşını arxa cəbhədə saxlamaq üçün yaşca böyüklüyündən istifadə edirdi.

Əli Əkbər məzuniyyəti bitəndən sonra yenidən bölgəyə qayıtdı. Bəsri əl-Həriri əməliyyatının gecəsi təzəcə Mustafanın yanına çatmışdı. Çünki yeni gəlmişdi və əməliyyatda iştirak etmək icazəsi yox idi. Bu, onların birlikdə keçirdiyi son gecə idi. Son dəfə birlikdə şəkil çəkdirdilər, söhbət etdilər, güldülər və bir-birinə sözlər verdilər. Səhər Mustafa əməliyyata getdi və ertəsi gün xəbər gəldi ki, Mustafa itkin düşüb. Əli mənə zəng etdi. Ona tapşırıdım ki, bir müddət bölgədə qalsın, Mustafanın vəziyyəti ilə maraqlansın və onun məsələsini aydınlaşdırsın.

Əli qayıtmaq istəyirdi, amma qalması vacib idi. Şərait bunu tələb edirdi. Ona tapşırıdım ki, İrandan olan zənglərə və danışıq mövzularına diqqət etsin və hələlik heç nə deməsin. Mustafa şəhid olanda Əli 17 yaşında idi. Fikirləşin, bu yaşda bir gənc, ailəsindən uzaq, yad bir diyarda, ən yaxşı qardaşını itirərək nə vəziyyətdə ola bilərdi? Bütün bunlarla yanaşı, top, tank, raket və mərmə səsleri də onu təqib edirdi. O, tədricən məhv olurdu. Bir müddət bölgədə qaldı. Sonra mənə xəbər gəldi ki, Əli get-gedə əriyir, daim ağlayır və kədərlənir.

Ona dedim ki, Quma qayıtsın. O gündən Əlinin nə əsəbləri, nə də ruhu vəziyyəti normal deyil.. Depressiyaya düşüb, dostsuz və tənha qalıb. Özünəməxsus minlərlə problemi və çətinlikləri var, bunların kökü o vaxtkı şəraitə gedib çıxır. Ancaq bu vəziyyət yalnız Əli Əkbərə aid deyil. Bu, minlərlə döyüşçü və müdafiəçi üçün də keçərlidir. Onların da maliyyə, psixoloji, ruhi, ailə və həyat problemləri var.

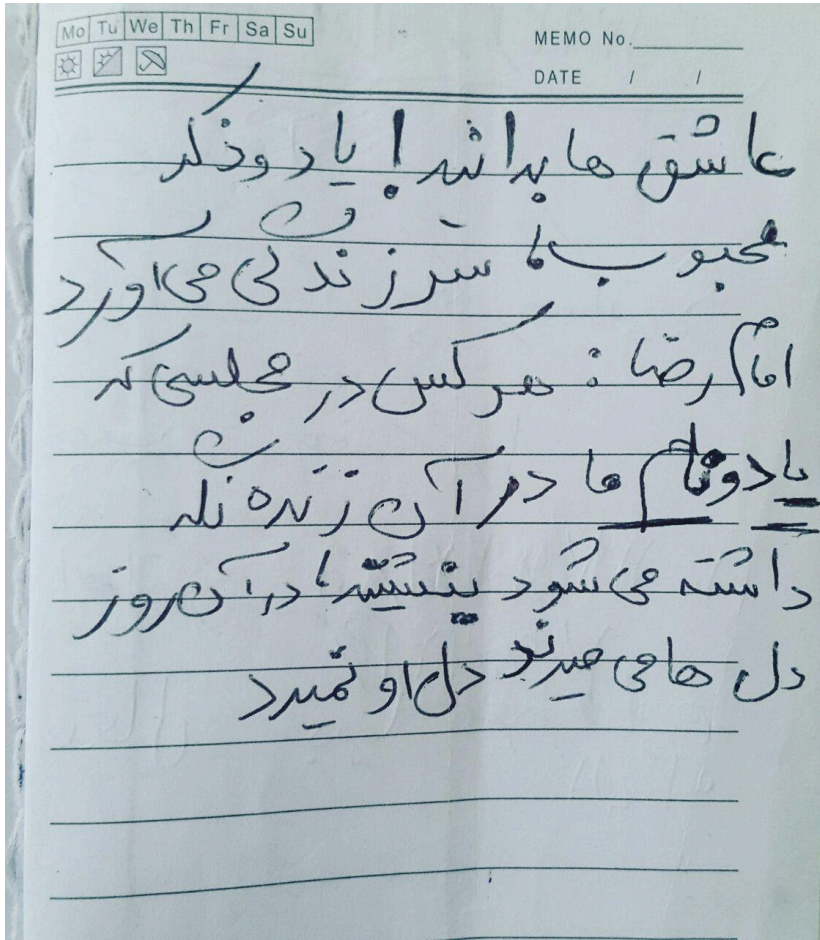
Şəhidin qardaşı

Əlavə olunan şəkil:

Mustafa və Əli Əkbərin ilk və sonuncu şəkilləridir. İlk şəkil Mustafanın uşaqlıq dövrü və Əli Əkbərin körpəlik dövrünə aiddir, ikincisi isə Mustafanın şəhid olmamışdan əvvəlki son gecəsidir.

Şəhidin əl yazmaları:

Aşıqlər bilsinlər ki, sevdiyini xatırlamaq və adını zikr etmək insana həyat bəxş edir. İmam Rza (ə): "Kim bizim adımızın yada salındığı və yaşadıldığı bir məclisdə iştirak etsə, insanların ürəklərinin öldüyü gün onun ürəyi ölməz."

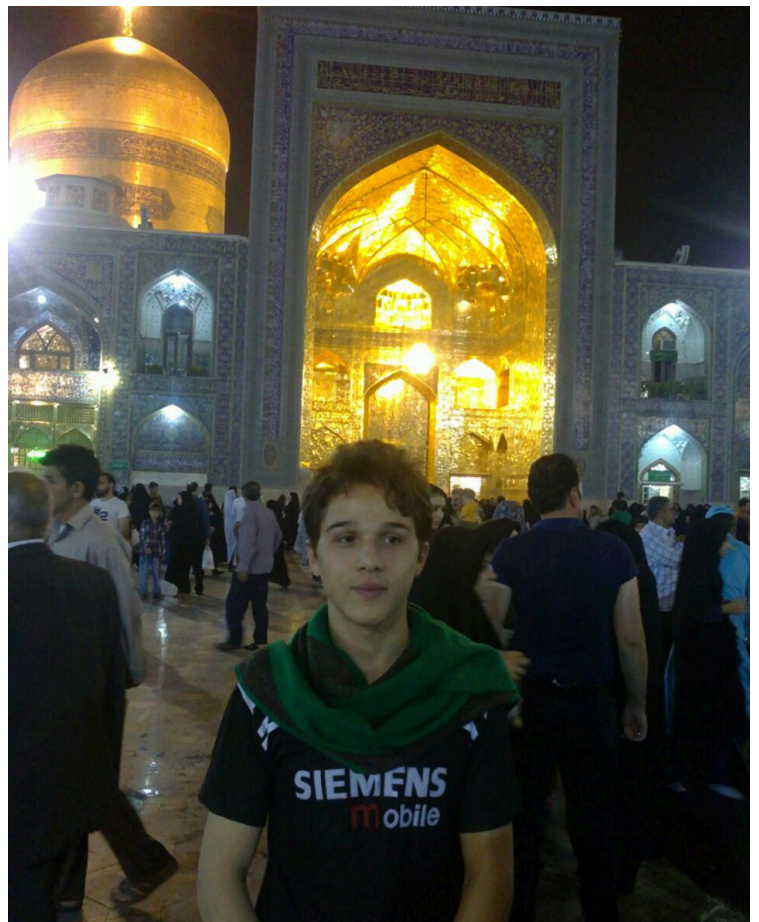
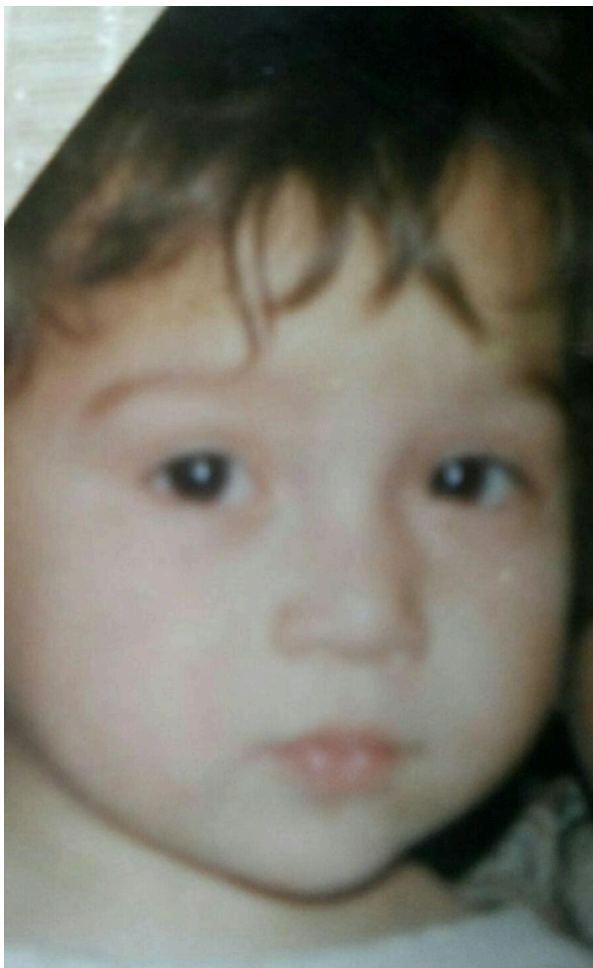
Əbu Həmid, Fateh və Mehdi Sabirinin şəhid olması. Çərşənbə günü biz cəbhədən qayıtdıq.

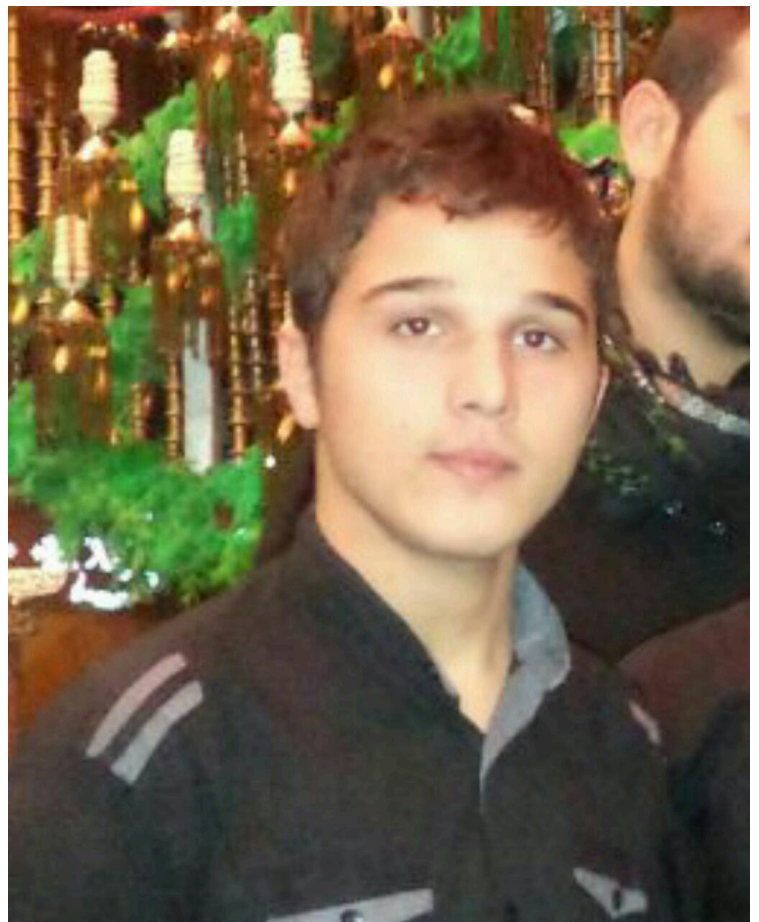
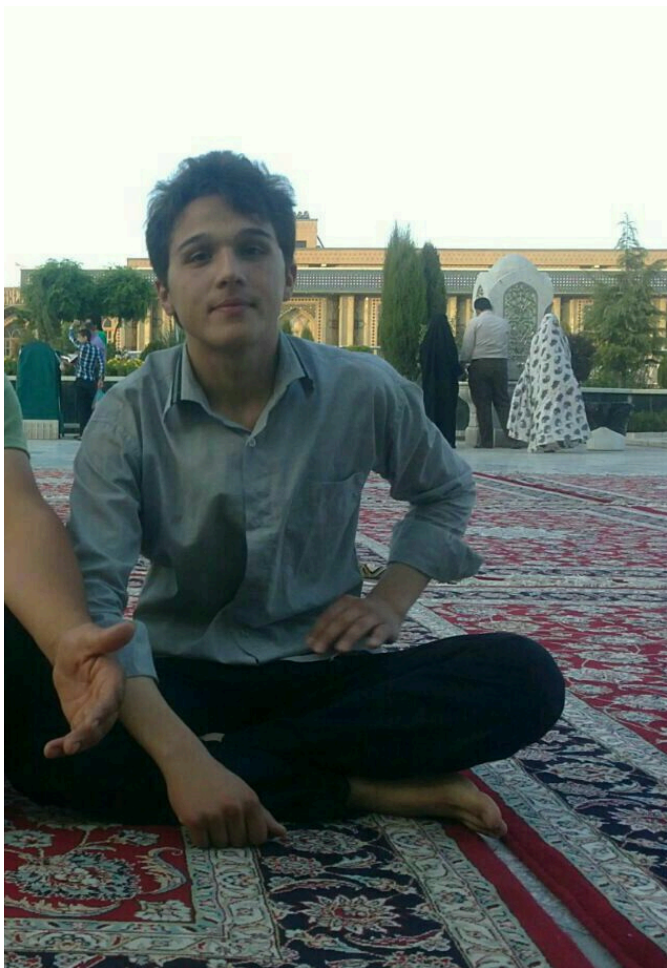
Fevral 2015

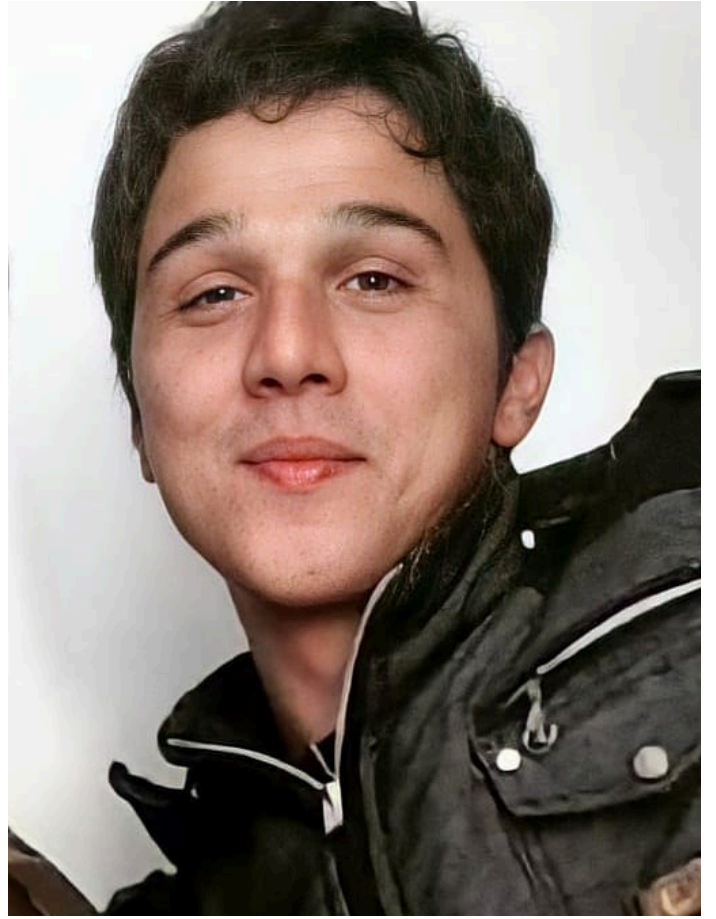
ŞƏKILLƏR

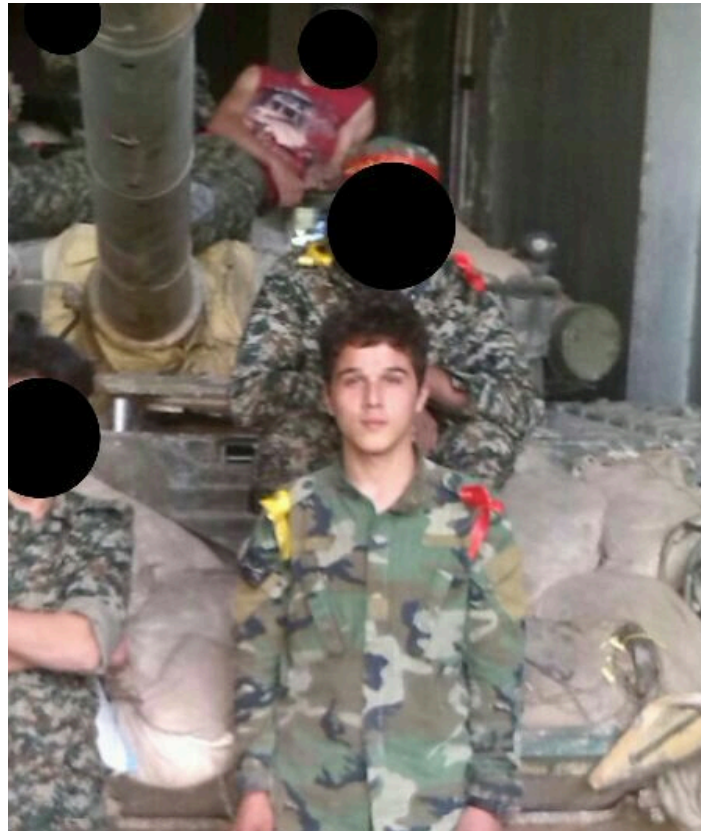

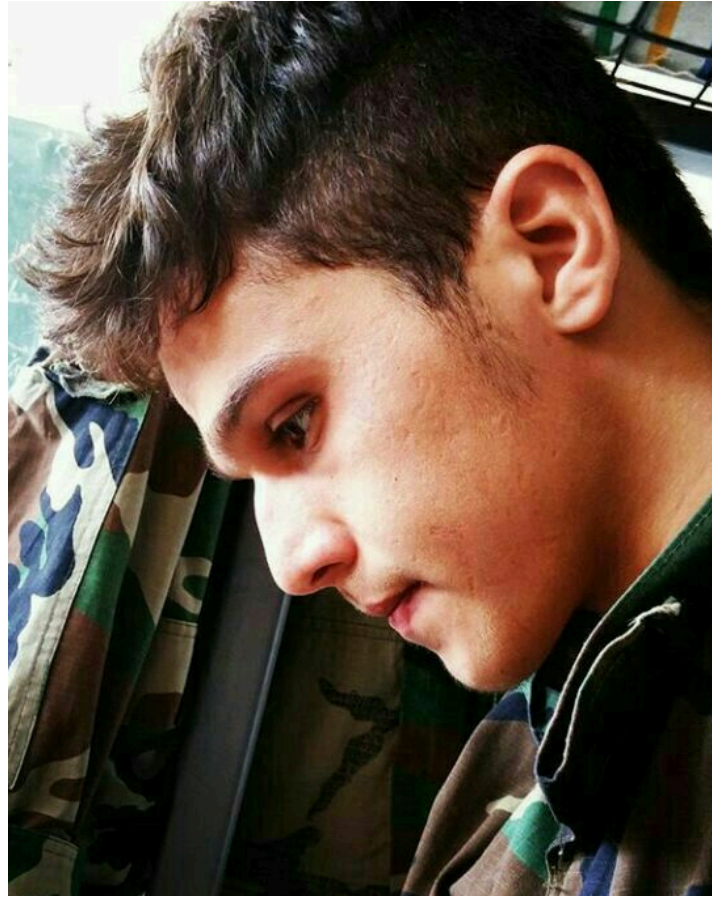
Şəhid Seyyid Mustafa Musəvi 21 aprel 2015-ci ildə susuz halda şəhadətə çatmışdır.. Onun pak peykəri üç gündən çox torpaqda qalmış və daha sonra terrorçular tərəfindən girov kimi aparılmışdır. Doqquz ay sonra DNA testi vasitəsilə kimliyi müəyyən edilmiş və vətənə qaytarılmışdır...

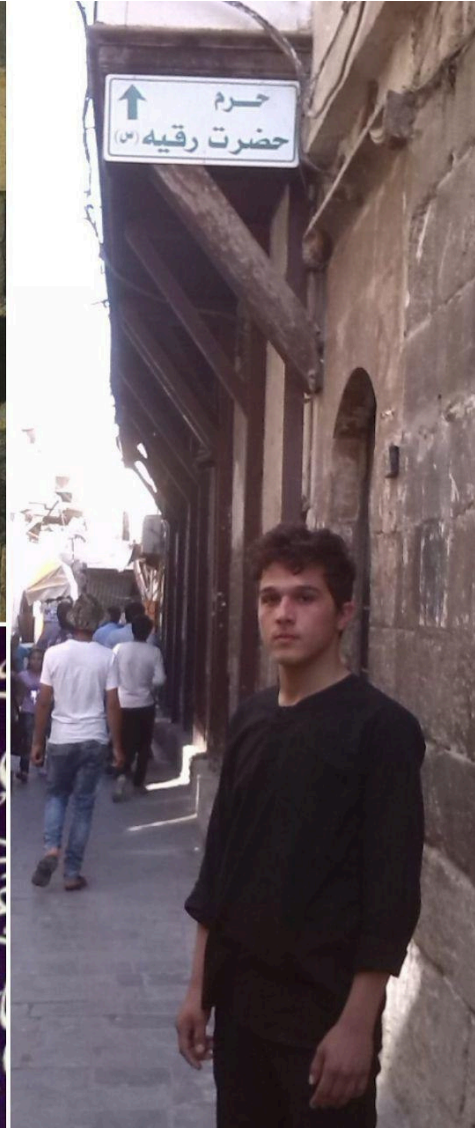

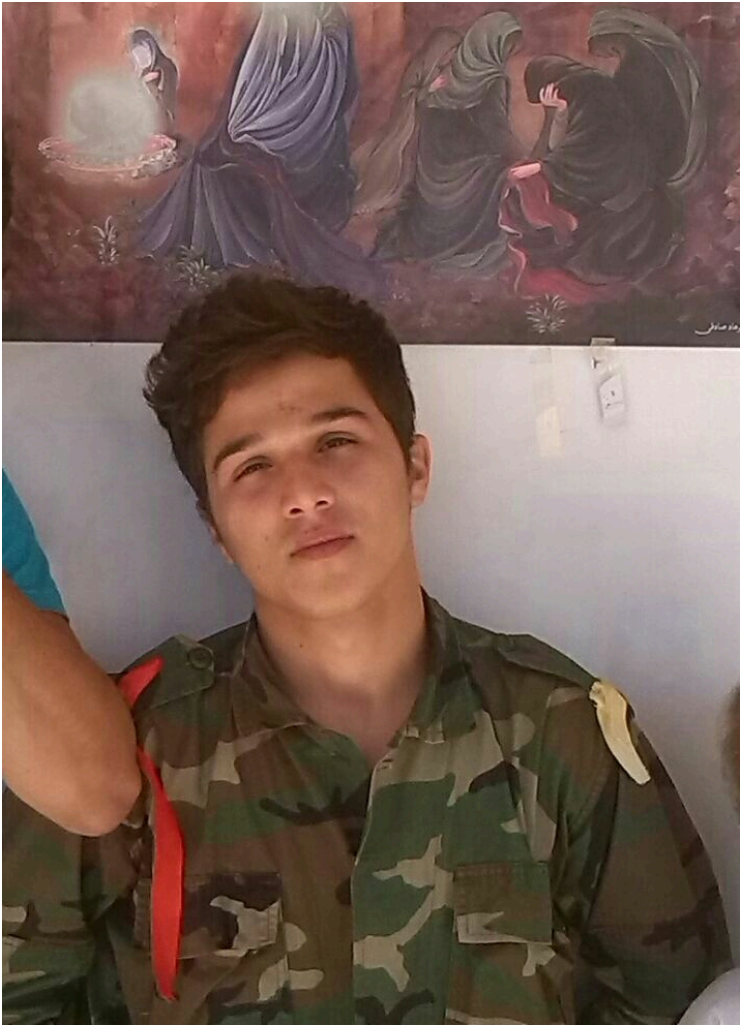

Xanım Rūqəyya (s.ə) xadimi..

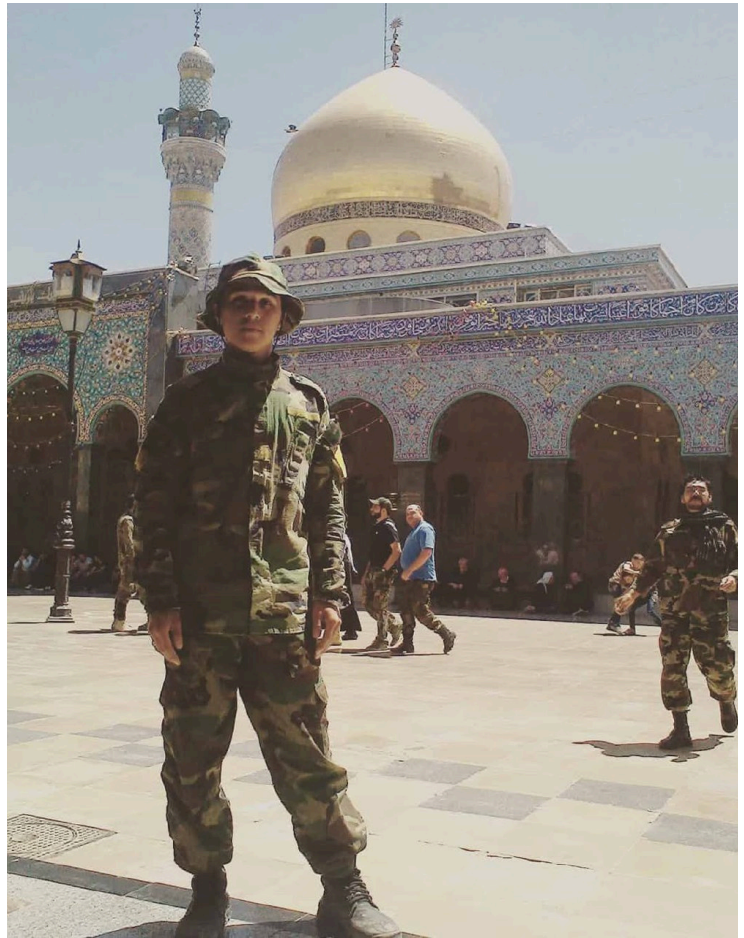
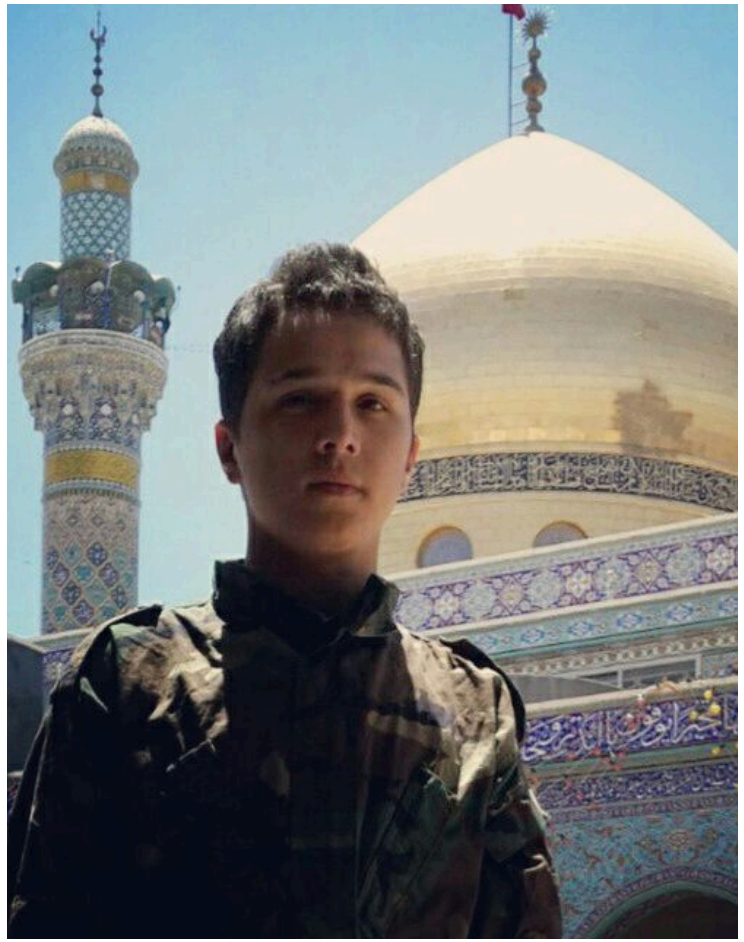

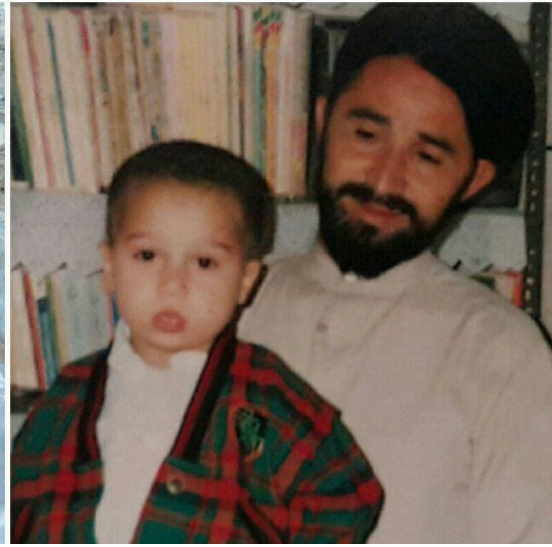
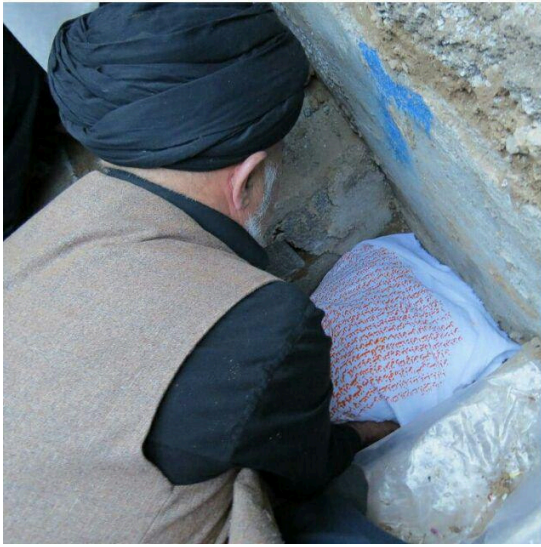

On il əvvəl İmam Hüseyin (ə) məclisində..

Bilirsiniz kimdən danışdığımı?

**O gün ki, mühasirəyə düşdü, amma silahını yerə qoymadı və ratsiyadan dedi:
"Bu amanətdir... necə buraxım, gedim?"**

*Ev təmizliyi ana üçün nəfəs
kəsici olur... O yerdə ki, sənin
 aklinin tozunu silm lidir...*

"Getdiyində kiçik idi, yaşını deyirəm, Geri döndüyündə kiçilmişdi, indi isə boyunu deyirəm..."

“Pak cəsədin 9 aydan sonra geri qayıdanda, öz-özümə deyirdim: “Nə qədər də anan Zəhranın (s.ə) qoxusunu almışsan...”

Şəhid Seyyid Mustafa Musəvi

Vilayətə bağlı idi və Ayətullah Xameneiyə böyük bir sevgi bəsləyirdi. Əgər kimsə ona qarşı hörmətsizlik etmək istəsəydi, dərhal reaksiya göstərər və buna imkan verməzdi. O deyirdi: "Peyğəmbər nəslinə hörmətsizlik etməyin. Biz bir-birimizin qardaşlarıyıq." Həmişə vilayəti fəqih məqamını müdafiə edirdi.

